

SOCIALINIŲ IR EKONOMINIŲ PARTNERIŲ PATEIKTŲ PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-V-114 PRIEMONĖS „ELEKTROS ENERGIJOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ GAMYBOS ĮRENGINIŲ ĮRENGIMAS NAMŲ ŪKIUOSE“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1 PATVIRTINIMO PROJEKTO DERINIMO LENTELĖ

Eil. Nr.	Pateiktos pastabos ir pasiūlymai	Išvadų, pasiūlymų ir pastabų vertinimai bei komentarai
Fotoelektros technologijų ir verslo asociacijos 2018 m. gruodžio 26 d. raštas		
1.	Fotoelektros technologijų ir verslo asociacija atkreipia dėmesį, kad Įsakymo projekto elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimui namų ūkiuose galutiniam naudos gavėjui kompensuojama ne daugiau kaip 22 proc. tinkamų išlaidų, tačiau valstybė panaudojusi Europos Sąjungos investicijų fondų lėšas į biudžetą susigrąžina nuo bendros sumos 21 proc. PVM. Fotoelektros technologijų ir verslo asociacija mano, kad tokia valstybės parama nėra pakankama, todėl siūlomas subsidijos dydis turėtų būti nuo 30 iki 40 proc.	Neatsižvelgta. Paramos dydis nustatytas atsižvelgiant į ribotus finansinius išteklius ir į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, 4.1.6. papunktyje nurodyto darbo „Vidaus energijos gamybos didinimas, panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius“ rodiklius bei atsižvelgiant į Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos nustatomus ambicingus tikslus decentralizuotos elektros energijos gamybos srityje, iki 2020 metų padidinant elektros energiją gaminančių vartotojų skaičių iki 34 tūkstančių. Pažymėtina, kad nustatomas panašus paramos dydis, koks buvo taikytas 2018 m. pagal Klimato kaitos specialiąją programos priemonę „Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamuose namuose, pakeičiant iškastinį kurą naudojančią energijos gamybą“. Parama, saulės elektrinių įrengimui, taikant fiksuotą įkainį – 336 Eur už 1 kW, buvo paklausi.
2.	Fotoelektros technologijų ir verslo asociacija pažymi, kad XVII Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane ir 2018 m. Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje nurodoma, kad valstybė skatins saulės energetikos technologijas, todėl Fotoelektros technologijų ir verslo asociacija mano, kad Įsakymo projekte šalia numatytos fiksuotos subsidijos 1 kW, turi būti numatyta galimybė pasirinkti alternatyvų subsidijavimo būdą, kuriuo galima būtų kompensuoti tam tikrą procentinę dalį galutinė namų ūkio saulės elektrinės sąmatos. Šis pateikimas, anot Fotoelektros technologijų ir verslo asociacijos, galėtų paskatinti namų ūkius įsirenginėti inovatyvesnių technologijų saulės elektrines.	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad numatoma finansuoti daug individualių naudos gavėjų, siekiant optimizuoti ir sparčiai įgyvendinti priemonę tikslinga taikyti fiksuotos subsidijos išmoką už 1 kW, bet ne analizuoti ir vertinti saulės elektrinių sąmatas/pirminius apskaitos dokumentus, kas reikalauja daugiau administracinių išteklių, tam, kad paskaiciuoti tam tikrą procentinę dalį tinkamų išlaidų.
Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos 2018 m. gruodžio 27 d. raštas		
3.	Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija atkreipia dėmesį, kad Įsakymo projekto 2 priedo 19 punkte numatoma galutiniam naudos gavėjui projekto finansuojamoji dalis sudaro tik 22 proc. tinkamų išlaidų.	Neatsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 1.

	<p>Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija pažymi, kad, panaudojus Europos Sąjungos investicijų fondų lėšas ir subsidijavus saulės elektrines, į valstybės biudžetą sugrįžta 21 proc. lėšų PVM pavidalu. Tai iš esmės reiškia, kad Valstybės subsidijos investuotojams į saulės elektrines, gražinantiems 21% PVM mokesčių į Valstybės biudžetą, siekia tik 1% nuo investuojamos sumos. Taip pat primename, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, ir Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarime Nr. XI-2133 (2018 m. birželio 21 d. nutarimo redakcija Nr. XII-1288) įtvirtintos nuostatos dėl saulės energetikos technologijų skatinimo. Todėl, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos nuomone, skatinimo subsidijai turėtų būti numatyta ne mažiau kaip 30 proc. lėšų, siekiant, kad parama realiai paskatintų saulės energetikos plėtrą Lietuvoje, siekiant 2018 metais priimtoje Lietuvos Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje iškeltų tikslų.</p>	
4.	<p>Įsakymo projekto 2 priedo 18 punkte nustatyta, kad tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitoje nustatytą 1 kW įrangos fiksuotąjį įkainį (Eur/kW) padauginus iš registracijos formoje nurodyto planuojamo įrengti įrenginio galingumo (kW). Kadangi toks subsidijavimo būdas neskatina įsigyti inovatyvesnį ir ilgaamžiškesnį produktą, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija siūlytų galutinį kompensavimo būdą leisti pasirinkti pačiam galutinės naudos gavėjui ir numatyti, kad subsidija gali būti išmokama nuo 1 kW fiksuoto įkainio arba kad subsidiją gali sudaryti tam tikras procentas nuo galutinės saulės elektrinės kainos. Pastarasis variantas, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos nuomone, ir paskatintų įsigyti inovatyvesnę ir ilgaamžiškesnę įrangą.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 2.</p>
<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2018 m. gruodžio 27 d. raštas Nr. (29-2-11)-APVA-3508</p>		
5.	<p>Prašome paaiškinti, kurio įrenginio (saulės modulių ar inverterių) galingumu remiantis bus skaičiuojami Aprašo projekto 23.1., 23.2. punktuose nurodyti stebėsenos rodikliai?</p>	<p>Saulės modulių.</p>
6.	<p>Prašome patikslinti Aprašo 33 punkto 1 lentelę „Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“, atsižvelgiant į el. paštą ir susitikimuose aptartas būtinas išlaidas projekto įgyvendinimui. Siūlome nedetalizuoti Aprašo projekto 1 lentelės 7 išlaidų kategorijos „Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąjį projekto išlaidų normą“, nurodant, kad šios išlaidos apmokamos taikant Projektų administravimo ir finansavimo</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

	taisyklių 10 priede nustatytą fiksuotą normą.	
7.	Aprašo projekto 2 priedo II skyriaus 7.1. ir 7.2. punktuose nurodytos skirtingų įrenginių skirtingos garantijos. Prašome paaiškinti, kodėl pasirinkti skirtingi garantijų terminai (atsižvelgiant į tai, kad saulės elektrinę sudaro abu šiuose punktuose minimi įrenginiai).	Skirtingos garantijos, nes skirtingi schemos elementai, atitinkamai skirtinga paprastai rinkoje jiems taikoma garantija. Energetikos ministerija mano, kad tokie garantijų terminai, kokie yra nurodyti Aprašo projekto 2 priedo II skyriaus 7.1. ir 7.2. punktuose yra pakankami ir protingi kokybei ir įrangos veiklos tęstinumui užtikrinti, kurie nepagrįstai neiškelia kainos ir nesudaro dirbtinių sąlygų, kad fiziniai asmenys pirktų elektrines tik iš atitinkamai siauro įrangos gamintojų rato.
8.	Aprašo projekto 2 priedo II skyriaus 8 punkte rašoma, „turi atitikti tokiai įrangai taikomas normas ir standartus“. Siūlome įdėti nuorodą į šio skyriaus 7.1. ir 7.2. punktus, kuriuose ir nurodyti reikalavimai įrangai.	Neatsižvelgta. Aprašo projekto 2 priedo II skyriaus 7.1. ir 7.2. punktuose nėra įvardinti konkretūs tokiai įrangai taikomi standartai. Jei juos įvardinti, fiziniam asmeniui ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai tektų vien inverterio atveju sutikrinti atitiktį IEC/EN 62109-1, IEC/EN 62109-2, EN 50178, IEC/EN 62109-1, IEC/EN 62109-2, IEC/EN 61000-6-2, IEC/EN 61000-6-3, IEC/EN 61000-3-11, IEC/EN 61000-3-12, EN 50438, IEC 61727, IEC 62116 standartams. Siekiant mažesnes administracinės naštos ir projektų administravimo operatyvumo, keliamas apibendrintas reikalavimas, kad atitiktų įprastai tokiai įrangai taikomas normas ir standartus.
9.	Prašome paaiškinti kaip Aprašo projekto 2 priedo IV skyriuje nustatyti kriterijai atitinka Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 15 p. naudojamą sąvoką „ Elektrinės įrengtoji galia – visų elektrinės generatorių aktyviųjų galių suma.“?	Vadovaujantis 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, 57 punktu, atsižvelgiant į tam tikrų ūkio sektorių plėtros strategijas ir programų tikslus ir uždavinius, į konkrečios veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonės reikalavimus, projektų atrankos kriterijų nustatymas priklauso ministerijos kompetencijai, o patvirtinimas Veiksmų programos stebėsenos komitetui. Aprašo projekto 2 priedo IV skyriuje projektų atrankos kriterijuose nenaudojama Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje įtvirtinta elektrinės įrengtosios galios sąvoka, todėl neaktuali kriterijų atitiktis šiai sąvokai.
10.	Aprašo projekto 2 priedo IV skyriuje „Galutinių naudos gavėjų atranka“ prioritетinių atrankos kriterijų lentelėje nurodyta, kad vertinama namų ūkyje elektros energijai gaminti diegiamos technologijos galia, tarpusavyje lyginant diegiamų technologijų galingumą: aukštesnis balas skiriamas projektams, kuriais bus įdiegtos iki 5 kW inverterio galios atsinaujinančių išteklių energiją naudojančios technologijos, skirtos elektros energijos gamybai. Iš aprašo projekto neaišku pagal kokios technologijos (įrangos) galią turės būti išmokama kompensacija, nes projektų atranka vykdoma pagal inverterio galią , 21 p. yra reikalavimas „Išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, be kitų teisės aktais nustatytų privalomų rekvizitų, turi būti	Finansavimas fiziniam asmeniui skiriamas ir išmokamas pagal saulės modulių galią (kW), t.y. paskaičiuojamas saulės modulių galią (kW) padauginus iš Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo 9 lentelėje „Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose fiksuotojo įkainio kintamosios dalies apskaičiavimas“ 4 stulpelyje nustatyto 1 kW fiksuotojo įkainio (Eur/kW). Inverterio galia reikalinga tik registracijos formų rangavimui. Fiziniam asmeniui registracijos formoje turi būti sudaryta galimybė pasirinkti inverterio galią iš dviejų opcijų (iki 5 kW, virš 5 iki 10 kW) ir turi būti tuščias langelis įrašyti saulės modulių įrengtąją galią, pagal kurią ir bus paskaičiuojamas skiriamas finansavimas.

	nurodyta elektrinės instaliacinė galia ir inverterio galia “. Atsižvelgiant į tai, siūlome, kad kompensacinė išmoka būtų mokama pagal tos įrangos, kurios galia vertinama pateikus registracijos formą arba tos įrangos, kurios galia yra mažesnė.	
11.	Atsižvelgiant į atrankos kriterijus, prašome paaiškinti, ar Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos leidimus plėtoti elektros energijos pajėgumus ir leidimus gaminti elektros energiją išduos vadovaujantis planuojama diegti inverterio galia ir ją nurodys išduodamose pažymose? Taip pat prašome paaiškinti, pagal kurios įrangos (saulės elementų ar inverterio) galią yra privaloma gauti leidimus plėtoti elektros energijos pajėgumus ir leidimus gaminti elektros energiją?	Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos leidimus plėtoti elektros energijos pajėgumus ir leidimus gaminti elektros energiją išduoda pagal saulės modulių, bet ne inverterio galią. Inverterio galia bus nurodyta Valstybinė energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos išduodamose pažymose, ji turės būti nurodyta ir išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose.
12.	Atsižvelgiant į atrankos kriterijus, prašome paaiškinti, ar galutiniai naudos gavėjai gali įsirengti ir didesnes nei 10 kw saulės elektrines, jei inverterio galia neviršys 10 kw galios?	Fiziniai asmenys gali įsirengti ne didesnes nei 10 kW saulės elektrines.
13.	Aprašo projekto 2 priedo 16 p. nurodyta, kad „Projekto vykdytojas, per 30 dienų įvertinęs pateiktas registracijos formas, sudaro teigiamai įvertintų registracijos formų sąrašą...“, tačiau neaišku nuo kokio momento skaičiuojamas 30 d. terminas. Prašome patikslinti šį punktą.	Atsižvelgta. Aprašo projekto 2 priedo 17 punktas išdėstomas taip: „17. Projekto vykdytojas APVA , per 30 dienų nuo kvietimo teikti registracijos formas nustatyto termino paskutinės dienos , įvertinęsi pateiktas registracijos formas, sudaro teigiamai įvertintų registracijos formų sąrašą, kuriame registracijos formos išdėstomos pagal bendrą (suminį) suteiktų balų skaičių (nuo didžiausio iki mažiausio), taip pat nurodant pagal kiekvieną prioritetinį projektą atrankos kriterijų registracijos formai suteiktą balų skaičių bei nurodant galimą skirti projektui finansavimo lėšų dydį.“
14.	Aprašo projekto 2 priedo V skyriaus 21 punkte yra reikalavimas „Išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, be kitų teisės aktais nustatytų privalomų rekvizitų, turi būti nurodyta elektrinės instaliacinė galia ir inverterio galia. Prašome užtikrinti, kad Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos leidimuose gaminti elektros energiją nurodys šiuos duomenis.	Inverterio galia nebus nurodyta Valstybinė energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos išduodamuose leidimuose, ji bus nurodyta Valstybinė energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos išduodamose pažymose apie energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimą ir išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose. Elektrinės įrengtoji galia bus nurodyta tiek Valstybinė energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos išduodamuose leidimuose, tiek pažymose, tiek išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose.
15.	Aprašo projekto 2 priedo V skyriaus 24 punkte nurodyta, kad „Jei finansavimas pagal Priemonę buvo skirtas (lėšos išmokėtos), tą patį unikalų pastato numerį turinčiam pastatui, o dvibučių pastatų atveju - tą patį unikalų numerį turinčiam butui, finansavimas daugiau neskiriamas“. Prašome paaiškinti pagal kokias finansavimo priemones negali būti skirtas finansavimas tą patį unikalų pastato numerį turinčiam pastatui. Ar tai reiškia, kad kompensacinė išmoka galima tik vienai iš ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamą priemonę „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ arba „Katilų keitimas namų ūkiuose“?	Fizinis asmuo tuo pačiu unikaliu namo numeriu gali gauti paramą ir pagal priemonę „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ priemonę, ir pagal „Katilų keitimas namų ūkiuose“ priemonę. Aprašo projekto 2 priedo V skyriaus 25 punktas išdėstomas taip: „25. Jei pagal Klimato kaitos programą ar šią Priemonę finansavimas buvo skirtas (lėšos išmokėtos) 10 kW saulės elektrinei įrengti, tam pačiam elektros vartotojo objektui, finansavimas pagal Priemonę daugiau neskiriamas. Jei pagal Klimato kaitos programą ar šią

		Priemonę finansavimas buvo skirtas (lėšos išmokėtos) iki 10 kW saulės elektrinei įrengti, tam pačiam objektui finansavimas gali būti skirtas, tačiau ne didesnei nei 10 kW suminei galiai pasiekti.“
16.	Aprašo projekto 2 priedo 31.1 ir 31.2 papunkčiuose 5 m. skaičiavimo terminas neatitinka 4 ir 5 punktuose nurodyto termino, kur 5 m. skaičiuojami nuo Išlaidų kompensavimo prašymo apmokėjimo dienos.	Atsižvelgta. Aprašo projekto 2 priedo 32.1 ir 32.2 papunkčiai išdėstomi taip: „32.1. ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų pranešti projekte vykdytoju APVA apie bet kurių duomenų, pateiktų registracijos formoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus penkerių metų nuo galutinio naudos gavėjo Fizinio asmens projekto įgyvendinimo pabaigos Išlaidų kompensavimo prašymo apmokėjimo dienos laikotarpiu; 32.2. už suteiktas finansavimo lėšas savo nuosavybėn įsigytą materialųjį turtą naudoti ne mažiau kaip penkerius metus nuo finansavimo išmokėjimo dienos; anksčiau nei per 5 (penkerius) metus nuo galutinio naudos gavėjo Fizinio asmens projekto įgyvendinimo pabaigos Išlaidų kompensavimo prašymo apmokėjimo dienos be rašytinio projekte vykdytoju APVA sutikimo neįkeisti, neperleisti už finansavimo lėšas įsigyto turto;“
17.	Prašome pateikti „Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą“ ir paaiškinti kurio įrenginio (saulės modulių ar inverterio) galia buvo naudojama skaičiuojant fiksuotąjį įkainį?	Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimas šiuo metu dar nėra patvirtintas. 1 kW saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotasis įkainis apima: saulės modulio išlaidų dydį 1 kW elektrinės įrengimui, inverterio išlaidų dydį 1 kW elektrinės įrengimui, laikančiųjų konstrukcijų išlaidų dydį 1 kW elektrinės įrengimui ir 1 kW montavimo darbų kainą.
18.	Prašome patikslinti apie kurio įrenginio (saulės modulių ar inverterio) galią kalbama Aprašo projekto 2 priedo 27.1. ir 27.2. punktuose. Taip pat paaiškinkite, ar šiuose punktuose minimi dokumentai privalo būti išduoti ne vėliau kaip per 9 mėn. nuo galutinių naudos gavėjų projektų veiklos pradžios?	Aprašo projekto 2 priedo 28.1. ir 28.2. papunkčiuose kalbama apie saulės fotomodulių galią. Taip, Aprašo projekto 2 priedo 28.1. ir 28.2. papunkčiuose minimi dokumentai privalo būti išduoti ne vėliau kaip per 9 mėn. nuo fizinio asmens projekto veiklos pradžios, bet ne anksčiau nei bus pateikta registracijos forma.
Lietuvos pramonininkų konfederacijos 2018 m. gruodžio 27 d. raštas Nr. S.262		
19.	Prašome patikslinti Aprašo 2 priedo 7.1 punkto pirmą sakinį, numatant galimybę finansuoti ir kito tipo, nei nurodyta šiame sakinyje, saulės fotoelektrinius modulius. Taip pat šio punkto paskutiniame sakinyje ir 7.2 punkte reikėtų aiškiau suformuluoti reikalavimus saulės moduliams ir įtampos keitikliams dėl atsparumo karščiui.	Atsižvelgta. Aprašo 2 priedo 7.1 ir 7.2 papunkčiai išdėstomi taip: „7.1. saulės moduliai gali būti monokristaliniai ir polikristaliniai . Moduliai turi atitikti Europos Sąjungos standartus įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos Sąjungos standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas, jiems turi būti suteikta 10 m. produkto garantija ir 25 m. 80 proc. efektyvumo garantija. Moduliai privalo turėti CE ženklą ir turėti pakankamą apsaugą nuo karščio dulkių ir drėgmės (bent IP 65); 7.2. Įtampos keitiklis (toliau - inverteris) turi būti tinkamas saulės elektrinių įrengimui ir atitikti Europos Sąjungos standartus įskaitant ekologinius ženklus, energijos duomenų etiketes ir kitas Europos Sąjungos

		standartizacijos įstaigų nustatytas techninių normatyvų sistemas, jam turi būti suteikta 5 m. produkto garantija. Įtampos keitiklis turi turėti pakankamą apsaugą nuo karščio dulkių ir drėgmės (bent IP 65).“
20.	Prašome patikslinti Aprašo 2 priedo 19 punktą, projekto finansuojamąją dalį susiejant su tyrimo ataskaitoje nustatytu 1 kW įrangos fiksuotoju įkainiu. Priešingu atveju, dabartinė punkto formuluoatė gali suklaidinti, laikant, kad projekto finansuojamoji dalis yra skaičiuojama nuo faktiškai patirtų tinkamų išlaidų.	Atsižvelgta. Aprašo 2 priedo 19 ir 20 punktai išdėstomi taip: „19. Tinkamos finansuoti išlaidos apskaičiuojamos ne pagal Fizinio asmens faktiškai patirtas saulės elektrinės įsigijimo išlaidas, bet Saulės elektrinių įrengimo namų ūkiuose išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymo tyrime (skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/saules-elektriniu-irengimo-namu-ukiuose-fiksuoto-ikainio-nustatymo-tyrimas) nustatytą 1 kW įrangos fiksuotąjį įkainį ¹ (Eur/kW) padauginus iš registracijos formoje nurodyto planuojamo įrengti įrenginio galingumo (kW). 20. Galutiniam naudos gavėjui Fiziniam asmeniui projekto finansuojamoji dalis sudaro 22 proc. tinkamų išlaidų, paskaičiuotų pagal šios tvarkos 19 punktą , atskaičius šios tvarkos 2 punkte nustatytą proporciją ūkinei veiklai naudojamam, verslo ar kitokiam komerciniam plotui.“
21.	Aprašo 2 priedo 24 punkto nuostatos apriboja galimybę gauti finansavimą dar kartą, jei vieną kartą finansavimas buvo skirtas pagal šią Priemonę. Prašome patikslinti šią nuostatą, papildant, kad ne tik pagal šią priemonę, bet ir tuo atveju, jei finansavimas buvo skirtas pagal Klimato kaitos specialiąją programą, arba pakeisti šį reikalavimą, nustatant suminę galios ribą - 10 KW.	Atsižvelgta. Aprašo 2 priedo 25 punktas išdėstomas taip: „ 25. Jei pagal Klimato kaitos programą ar šią Priemonę finansavimas buvo skirtas (lėšos išmokėtos) 10 kW saulės elektrinei įrengti, tam pačiam elektros vartotojo objektui finansavimas pagal Priemonę daugiau neskiriamas. Jei pagal Klimato kaitos programą ar šią Priemonę finansavimas buvo skirtas (lėšos išmokėtos) iki 10 kW saulės elektrinei įrengti, tam pačiam objektui finansavimas gali būti skirtas, tačiau ne didesnei nei 10 kW suminei galiai pasiekti. “
22.	Aprašo 2 priedo nuostatos nereglamentuoja, kaip elgtis tuo atveju, kuomet gaunama daugiau registracijos formų, nei kvietimui skirtos lėšos. Siūlome tokiu atveju sudaryti rezervinį projektų sąrašą, kuriam galėtų būti skiriama papildomai lėšų iš kitų šios priemonės kvietimų, arba sąraše esančius projektus įtraukti į kitu kvietimu gaunamų projektų sąrašą, sudarant bendrą eilę pagal nustatytus kriterijus. Tokiu būdu būtų išvengta pakartotinio formų teikimo ir vertinimo, paskelbus kitą kvietimą.	Atsižvelgta iš dalies. Numatyta galimybė padidinti kvietimui numatytų lėšų sumą, todėl Aprašo 2 priedo 9 punktas išdėstomas taip: „ 9. APVA, suderinusi su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija kvietimų fiziniams asmenims planą, kvietimų teikti registracijos formas trukmę ir kvietimui numatytų lėšų sumą, skelbia kvietimą fiziniams asmenims teikti registracijos formas (Tipinė registracijos formos forma tvirtinama APVA darbo procedūrų apraše). Informacija apie kvietimus skelbiama interneto svetainėse www.apva.lt ir http://enmin.lrv.lt/. APVA skelbs ne mažiau kaip tris kvietimus fiziniams asmenims teikti registracijos formas, ir suderinusi su Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, turės teisę padidinti kvietimui numatytų lėšų sumą. “ Energetikos ministerijos nuomone registracijos formos pateikimas su kitu kvietimu nėra tiek didelė administracinė našta paramos siekiančiam fiziniam asmeniui. Atvirksčiai, iš to, kad fizinis asmuo naujai pateikė registracijos formą, matyti, kad jis nėra įdiegęs elektrinės nuosavomis lėšomis ir turi suinteresuotumą gauti paramą.

23.	Konfederacijos nuomone, Apraše pasiūlyta projekto išlaidų finansuojamoji dalis (22 proc.) yra per maža, siekiant sėkmingai ir laiku įgyvendinti priemonę. Mūsų skaičiavimais, priemonės lėšomis finansuoti gali būti pateikta apie 10 000 paraiškų. Tai yra tikrai didelis pareiškėjų ir projektų skaičius. Norint sugeneruoti tokį didelį skaičių projektų per gana trumpą likusį priemonės lėšų naudojimo laikotarpį, turi būti sudarytos labiau patrauklios projektų finansavimo sąlygos. Tikėtina, kad didelė dalis pareiškėjų bus vidutinės pajamas gaunantys gyvenamųjų namų savininkai, kuriems nuosavų lėšų dalies dydis bus lemiantis faktorius, priimant sprendimą teikti paraišką ir įgyvendinti projektą. Taip pat daugumai tokių potencialių pareiškėjų nepatraukliai atrodys ilgas projektų atsipirkimo laikotarpis (10 m. ir ilgiau). Svarbu įvertinti ir tai, kad energijos pasaugojimo mokestis kitamet taip pat didėja. Atsižvelgdami į tai ir būdami suinteresuoti, kad priemonė būtų sėkmingai įgyvendinta, prašome projekto finansuojamąją dalį padidinti iki 30-40 proc.	Neatsižvelgta. Žr. komentarą eilutėje Nr. 1.
24.	Konfederacija taip pat prašo atsakingai įvertinti ir numatyti ne per didelį priemonės administravimui planuojamų skirti lėšų dydį. Mažesnis administravimo lėšų dydis ir efektyvesnis jų naudojimas sudarytų galimybes skirti daugiau lėšų pačios priemonės įgyvendinimui, tiesiogiai investuojant lėšas į įrangą, ir tuo pačiu pasiekti geresnių priemonės įgyvendinimo rezultatų.	Atsižvelgta. Pakoreguota Aprašo 30 punkto 1 lentelė „Tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos“. Administravimui skirtų lėšų dydis nustatytas vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“, 10 priedu. Papildomai numatytos lėšos fizinių asmenų paramos administravimo informacinės sistemos sukūrimui bei Nekilnojamojo turto registro duomenų banko duomenims iš Nekilnojamojo turto registro apmokėti.
VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros 2019 m. sausio 4 d. el. laiškas		
25.	VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra rekomendavo, rengiant galutinį PFSA projektą ,atsižvelgti į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktas pastabas dėl 2014–2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinis efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.2-LVPA-V-111 priemonės „Katilų keitimas namų ūkiuose“ projektų finansavimo sąlygų aprašo projekto.	Atsižvelgta. Aprašas pakoreguotas pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2018 m. gruodžio 21 d. raštą Nr. ((24.37E)-5K-1821394)-6K-1806881
Lietuvos pramonininkų konfederacijos 2019 m. sausio 8 d. el. laiškas		
26.	Lietuvos pramonininkų konfederacija prašo finansavimo sąlygų aprašą patikslinti taip, kad būtų aiškiai perteikta žinia, jog tais atvejais, kai saulės elektrinės įdiegimo deklaracija /VEI pažyma, išduota iki registracijos formos pateikimo dienos, finansavimas pagal priemonę nėra išmokamas.	Atsižvelgta. Aprašo 2 priedas papildytas 14 punktu: „14. Jei Fizinio asmens registracijos forma pateikta po šios tvarkos 29 punkte nustatytos Fizinio asmens projekto veiklos pabaigos, finansavimas pagal Priemonę neskiriamas ir neišmokamas.“

27.	Lietuvos pramonininkų konfederacija prašo reglamentuoti atvejus, kai paramos gavėjas yra PVM mokėtojas ir gali traukti PVM į atskaitą, kad nebūtų sudaryta situacija, jog paramos gavėjas PVM susigrąžins per PVM atskaitą ir dar gaus paramą.	Atsižvelgta. Pakoreguotas Aprašo 2 priedo 26 punktas ir išdėstytas taip: „ 26. Finansavimas neskiriamas, jei įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas fizinio asmens pateikusio registracijos formą (arba jei išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašyti pastato bendraturčio vardu, bendraturčio) PVM mokėtojo kodas. Visais atvejais, jei įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose nurodyto fizinio asmens pateikusio registracijos formą (arba jei išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašyti pastato bendraturčio vardu, bendraturčio) PVM traukiamas į atskaitą, finansavimas neskiriamas. “
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2019 m. sausio 16 d. el. laiškas		
28.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra siūlo suvienodinti priemonės „Katilų keitimas namų ūkiuose“ nuostatas su priemonės „Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ nuostatomis, t.y siūlo įrangos įsigijimo lizingu atveju neriboti įrangos išsimokėjimo laikotarpio fiziniams asmenims ir prašyti nuosavybės teisę įrodančių dokumentų (pvz. įrangos priėmimo – perdavimo aktų).	Atsižvelgta. Aprašo 2 priedo 21 punktas ir 31.3 bei 33.1 papunkčiai išdėstomi taip: „21. Išlaidos yra tinkamos finansuoti, kai jos patirtos ir pilnai apmokėtos galutinio naudos gavėju Fizinio asmens (t. y. šios tvarkos 7 punkte nustatytus reikalavimus atitinkančios įrangos įsigijimo išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašomi registracijos formoje nurodytam asmeniui) arba registracijos formoje nurodyto pastato bendraturčio nuo einamųjų metų, kai paskelbtas kvietimas teikti registracijos formas sausio 1 dienos.“ „31.3. galutiniam naudos gavėjui Fiziniam asmeniui yra žinoma, kad, jeigu pateiktas Išlaidų kompensavimo prašymas, išlaidas pagrindžiantys bei apmokėjimą elektrinės nuosavybę įrodantys dokumentai yra melagingi, pateiktas Išlaidų kompensavimo prašymas nebus nagrinėjamas ir bus atmestas, o tuo atveju, jeigu buvo priimtas sprendimas teikti finansavimą, finansavimo teikimas bus nutrauktas, sumokėtos lėšos turės būti gražintos, taip pat kad įstatymų nustatyta tvarka gali būti kreipiamasi į teismą dėl žalos atlyginimo;“ „33.1. įrangos, atitinkančios šios tvarkos 7 punkte nustatytus reikalavimus, įsigijimą pagrindžiančių bei apmokėjimą perėmimo Fizinio asmens nuosavybėn (įrangos perdavimo -priėmimo aktas) įrodančių dokumentų kopijas;“